

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP - 140 - 86(3)/06

Warszawa, 8 września 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję **stanowisko Rady Ministrów** w sprawie przedłożonego przez Prezydenta RP projektu ustawy

- o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach (druk nr 677).

Jednocześnie informuję, że do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych upoważniony został Minister Obrony Narodowej.

(-) Jarosław Kaczyński

STANOWISKO RADY MINISTRÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

wobec prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach (druk sejmowy nr 677).

Proponowana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nowelizacja ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. Nr 90, poz. 450, z późn. zm.) ma na celu przede wszystkim umożliwienie nagradzania żołnierzy za bohaterskie czyny bojowe dokonane nie tylko w czasie wojny, ale także w czasie działań bojowych przeciwko aktom terroryzmu oraz podczas użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa.

Obecny stan prawny, a zwłaszcza kontynuujący obowiązujący w II Rzeczypospolitej system orderów i odznaczeń ustawa z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach, nie uwzględnia współczesnych uwarunkowań użycia Wojska Polskiego w okresie pokoju. Odnosi się on przede wszystkim do zasad nadawania orderów i odznaczeń za czyny dokonane w okresie wojny. Ograniczenie to niewątpliwie wynika z dotychczasowych doświadczeń walk o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej, w których uczestniczył Żołnierz Polski.

Natomiast zmiany, które zaszły w środowisku bezpieczeństwa międzynarodowego, wpłynęły na znaczne zwiększenie zaangażowania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w różnego rodzaju misje wymuszania i utrwalania pokoju, prowadzone przez organizacje międzynarodowe oraz koalicje państw. Szczególnego podkreślenia wymaga fakt udziału Wojska Polskiego w misjach po wydarzeniach z dnia 11 września 2001 r., mających niewątpliwie charakter działań bojowych w warunkach realnego konfliktu zbrojnego (Irak, Afganistan).

Brak zatem w systemie prawnym orderu, który w czasie pokoju byłby nagrodą za czyny wybitnego męstwa dokonane podczas działań bojowych poza granicami państwa, a także w ramach operacji zwalczania terroryzmu w kraju.

Przedmiotowy projekt ustawy o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach zmierza do wypełnienia wspomnianej luki w polskim systemie odznaczeniowym. Przewiduje on ustanowienie nowego orderu wojskowego – Orderu Krzyża Wojskowego, nadawanego za wybitne czyny bojowe połączone z wyjątkową ofiarnością i odwagą w czasie działań bojowych przeciwko aktom terroryzmu w kraju lub podczas użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa w czasie pokoju.

Order ten swoją nazwą nawiązuje bezpośrednio do zwyczajowej nazwy najstarszego polskiego orderu wojskowego, Orderu Virtuti Militari, z czasów Księstwa Warszawskiego, Królestwa Polskiego i Powstania Listopadowego. Także wynikająca z przedmiotowego projektu propozycja ustanowienia Kapituły Orderu Krzyża Wojskowego stanowi wyraz kontynuacji charakterystycznej dla polskich orderów wojennych i wojskowych odrębności organizacyjnej.

Nowym rozwiązaniem jest przewidziane w projekcie ustawy prawo noszenia przez żołnierzy oddziału lub pododdziału odznaczonego Krzyżem Kawalerskim Orderu Krzyża Wojskowego naramiennego sznura orderowego. Ta propozycja nawiązuje jednak do analogicznych w tym zakresie rozwiązań obowiązujących w wielu krajach europejskich.

Analiza przedłożonego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy pozwala stwierdzić, że wychodzi on naprzeciw oczekiwaniom społecznym, a zwłaszcza postulatom środowisk wojskowych – uczestników misji pokojowych i stabilizacyjnych.

Jednocześnie wydaje się, że wspomniany dokument nie rozstrzyga w jednoznaczny sposób o możliwości odznaczania funkcjonariuszy formacji podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, którzy coraz

liczniej biorą udział w przedsięwzięciach mieszczących się w kategoriach uzasadniających nowelizację ustawy o orderach i odznaczeniach – w projekcie tym wymienia się tylko żołnierzy i osoby cywilne. Funkcjonariusze Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej oraz Biura Ochrony Rządu, wykonując zadania poza terytorium kraju mogą wykazać się, podobnie jak żołnierze, równie wybitnymi osiągnięciami, męstwem i bohaterstwem.

Uwzględniając wspomniane okoliczności - w celu wyeliminowania istniejących wątpliwości - proponuje się uzupełnić omawiany projekt o przepis przewidujący możliwość nadawania Orderu Krzyża Wojskowego także funkcjonariuszom.

Biorąc pod uwagę powyższe, Rada Ministrów popiera przedłożony prezydencki projekt ustawy o zmianie ustawy o orderach i odznaczeniach (druk sejmowy nr 677).